JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1856. **Woensdag 13 Februarij.** **N°. 13.**

Prijs per half jaar voor Batavia . . . . ƒ 12,50.
» » » » Java . . . . » 15,—.
» » » » Buitenbezittingen . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddag

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

EXTRACT *uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

Buitenzorg 8 *February* 1856. [N°. 3.]

Gelezen, enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Enz.

Ten tweede: Krachtens magtiging des Konings, met wijziging van la. à van art. 3 van het besluit van den Commissaris-Generaal over Nederlandsch-Indië, van 31 Maart 1828 no. 34 (staatsblad no. 35,) over geheel Nederlandsch-Indie in werking gebragt, krachtens besluit van den Commissaris-Generaal over Nederlandsch-Indië, van 2 October 1828 no. 16. (staatsblad no. 72,) te bepalen, dat in de residentie Menado worden te goed gedaan 20 (*twintig*) duiten of 17 (*zeventien*) centen per paal voor één heeren paard.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal,
De Algemeene Sekretaris,
A. PRINS.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de ambtenaar *C. H. de Villeneuve*, laatstelijk assistent-resident van Ponorogo, residentie Madioen.

Benoemd:

Tot commies op het residentiekantoor te Riouw, *J. J. H. Woesthoff*, onlangs van verlof uit Nederland alhier teruggekeerd, laatst 2de commies bij de algemeene rekenkamer.

Tot pakhuismeester bij het zout-hoofddépôt te Boendoer, residentie Soerabaija, *F. H. P. van Dijck*, laatst commiesboekhouder bij den ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Soerabaija, thans op wachtgeld.

Bij het vendudepartement te Batavia.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de 2de afslager *L. A. Hanibalsz.*

Benoemd:

Tot 2den afslager, de klerk bij dat kantoor *L. Frans.*

Schutterijen, enz.

Benoemd:

Bij de schutterij te Batavia.

Tot 2de luitenants;
de sergeant *F. E. de Nijs Bik.*
de korporaal J. P. *Louran*, en
de schutter mr. *D. L. F. de Paulij.*

Militair Departement.

Benoemd:

Tot chef van den staf ter Sumatra's Westkust, de kapitein-adjudant bij den militairen kommandant aldaar *G. P. de Neve.*

Tot adjudant bij den militairen kommandant ter Sumatra's Westkust, de kapitein der infanterie *F. G. Hoffman.*

Bij den Artillerie Constructiewinkel te Soerabaya.

Tot constructeur, de 1ste luitenant, onderconstructeur bij die inrigting, *H. G. Boumeester.*

Tot onderconstructeur, de 2de luitenant *W. A. van Son*, van het personeel der artillerie.

Bevorderd:

Bij de Buskruidfabricatie.

Tot 1ste opziener, de 2de opziener *H. van Berkel.*

Tot 2de opziener, de onderopziener *J. H. Heffner.*

Tijdelijk op Nonactiviteit:

De van verlof uit Nederland teruggekeerde luitenant-kolonel der genie *G. W. Fredzess.*

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den officier van gezondheid der 2de klasse *G. J. Wienecke.*

BEKENDMAKING.

Namens den Gouverneur-Generaal wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie op Dingsdag den 19den Februarij 1856, des voormiddags ten 9 ure, op het Gouvernementshuis te *Weltevreden*, algemeene audientie zal verleenen aan alle departementen en collegien van algemeen bestuur, autoriteiten en ingezetenen, ter gelegenheid van de verjaring van 's Konings geboortedag

BATAVIA, *den* 11*den Februarij* 1856.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Advertentien.

De assistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia, brengt ter kennis van het publiek dat, ter voorkoming van ongelukken, alle rijtuigen, van waar ook komende en gaande naar het gebouw der societeit de Harmonie, in den avond van Dingsdag den 19den dezer, zich langs de oostzijde van Rijswijk derwaarts zullen moeten begeven, en van daar langs den weg naar Tana-Abang of langs Noordwijk en Molenvliet zich behooren te verwijderen.

Koetsiers, in wiens dienst ze ook mogen zijn, zich aan het bovenstaande voorschrift niet onderwerpende, zullen worden verpligt met hunne rijtuigen terug te keeren en de bepaalde volgorde in acht te nemen.

Aan ouders en voogden wordt tevens medegedeeld, dat geene kinderen beneden de 12 jaren oud zullen worden toegelaten op het dien avond in genoemde societeit te geven Gala-Bal.

Vendutien.

Donderdag 14 Februarij, voor een huis achter de weeskamer.

Vrijdag 15 Februarij, voor het woonhuis van wijlen *E. J. Göring*, op Parapattan.

Maandag en Dingsdag 3 en 4 Maart, voor het woonhuis van den heer *G. Wassink*, op Parapattan, door *John Pryce & Co.*

Vertrekkende Personen.

E. Pauw. — *J. A. Vriesman.*

Advertentiën.

Bevallen van eene DOCHTER, *F. H. S. Barkey*, geboren *Voordewind.*

GLENTINGAN (REMBANG), 5 *Februarij* 1856. (317)

Op de Vendutie achter de Weeskamer

van den 14 Februarij, des morgens ten 11 ure; zal mede worden verkocht:

een Erf bebouwd met een steenen Huis, verponding No. 6383, behoord hebbende aan wijlen den heer *H. Boesch.* Breeder omschreven in de *Javasche Courant* van heden, No. 12. (303)

Vendutie

op Vrijdag den 15 Februarij 1856,

voor het Woonhuis van wijlen den heer **E. J. Göring**, op Parapattan, weg naar Menting,

van deszelfs inboedel, bestaande in spiegels, schilderijën, lampen, banken, stoelen, tafels, kasten, ledikanten, wagens, waaronder een zoo goed als nieuwe (Milord), hardloopende en goed gedresseerde Makassaarsche wagen- en bendipaarden, eene bendi, paardenstallen, wagentuigen en zadels, eene ijskist, bloemen in potten, glas- en aardewerk, zilveren lepels en vorken, keukengereedschappen, restant provisiën en dranken, enz.

(299)

Vendutie

op Maandag en Dingsdag den 3den en 4den Maart aanstaande,

wegens vertrek, voor het woonhuis van den WelEdel Gestr. heer **G. Wassink**, op Parapattan, door *John Pryce & Co.*

van eenen fraaijen inboedel, bestaande uit massief voor dit klimaat vervaardigde mahoniehouten meubelen, als: tafels, stoelen, linnenkasten, consoles, spiegels, schilderijën, hang- en tafellampen, fraai glas- en cristalwerk, porceleinen eet- en theeserviezen, rijtuigen, waaronder een zoo goed als nieuwe reiswagen, zeer goedloopende wagen- en rijpaarden, waaronder 2 span zwarte Bata paarden, enz. enz.

Op Zondag den 2den Maart voor een ieder te bezigtigen.

Op Maandag den 3den Maart zullen verkocht worden de paarden, rijtuigen, het meubilair in het benedenhuis, serviezen, glas- en kristalwerk, keukengereedschappen en bloemen, en

Op Dingsdag den 4den Maart het meubilair van het bovenhuis. (329)

VENDUTIE.

Op een nader te bepalen dag zal te Soerabaya bij publieke vendutie door de ondergeteekenden worden verkocht, eene partij **RONDHOUT**, aangebragt per het Amerikaansche schip *Waterman*, bestaande in masten, stengen en ligtere rondhouten of sparren.

Nadere informatiën te bekomen bij

(291) FRASER, EATON & Co.

La Soussignée a reçue:

un assortiment de Chausettes couleur rayées pour Messieurs, Ceintures pour Enfants, jolies Peignes d'Écaille pour Dames.

(320) M. JANET.

La Soussignée a reçue des Rubans fantaisie, Rubans satiné, Crêpe blanc et noir, Éperons.

(290) M. JANET.

Bloemkool, Andijvie en Roode Kool,

in potten.

Komkommers en Uijen,

Gezouten Spek, Pekelworst, Rookworst, Ketting Saucijs, Keeltjes en Lipjes, in vaatjes, bij

(322) VAN RIET & TER GOUW.

Allemansgading. Sourabaya.

Manilla Sigaren No. 2, dito Havana model en Toebansche Sigaren. (313)

Allemansgading. Sourabaya.

Hagel, Jagtkruid en Percussions.

(314) DEELEMAN.

DE TWEE RINGEN. (*vervolg.*)

»...je ja, niet?" snaauwde hem de oude toe. »De goudsmid geeft er je weinig meer voor, en als ge wilt, kunt ge daar gaan. Ik wil er niets mee te doen hebben, eerlijk duurt het langst, en dan durft ge nog denken, dat ik iemand te kort zal doen? Foei, dat heb ik niet aan je verdiend, mensch!"

»Tut, tut," mompelde de kerel, »in Gods naam dan! Wij beiden kennen elkaar van ouds en we willen geen ruzie maken; ik krijg dan nog wel een borrel op den koop toe."

»Ja, dien zult ge hebben. Brita, breng koffij en wat te eten."

Weldra kwam het meisje met het verlangde en schonk den knaap, met wien ze veel op scheen te hebben, een kop koffij in. »Kom hier, Karel, arme jongen, en drink dat."

»Doe er wat brandewijn in," zei de kerel; »de stakker is zoo bevroren, dat de tanden hem rammelen. Daar drink, jongen, al bijt het op de tong, 't verwarmt toch inwendig en zal je aan 't zweeten brengen."

De dief zelf hield een hartigen maaltijd en liet niets over van wat hem nat of droog werd voorgezet; de knaap daarentegen sliep onwillekeurig in, zoodra zijn honger gestild was. Het schijnsel van de kaars viel op het gelaat van het kind; zijne bleeke trekken waren zacht, engelachtig rein, en 't glimlachje om den fraai gevormden mond was zoo kinderlijk goed, zoo rein en nog geheel zorgeloos, dat men er op zou gezworen hebben, dat de kleine de school der misdaad nog niet betreden had. De goede geest kampt lang tegen het verderf aan, en daar hij zich bij dag niet durft vertoonen, komt hij te voorschijn en verbreidt zijn glans nog over het gelaat van den slapenden misdadiger, — een wenk, dat de slaap en de dood alles verzoenen. Het lichte, krullende haar van den knaap hing los neder bij het fraaije hoofd, en hij lag daar als een kinderlijke Endymioen in lompen gehuld; men vermoedde bijna, dat onder dezelven nog een paar vleugels zijn moesten.

Vrouw Gommer zat thans en zocht de vijftig rijksdaalders bij elkaar. Zij keerde en streek de verfrommelde, vettige muntbiljetten, stak hier en daar een los stuk met een speld vast en legde ieder rijksdaalder afzonderlijk. — »Daar, Odell." zeide zij eindelijk, »hier zijn vijftig rijksdaalders. Nu hebt ge eerlijk uw part en nu krijg ik er achtentwintig van — die zijt ge schuldig — achtentwintig rijksdaalders en vierendertig schelling — maar we rekenen zoo net niet — laat het achtentwintig wezen, dan krijgt ge nog tweeëntwintig."

De kerel nam het geld en stak het zonder het na te tellen in zijn broekzak.

»Tel het na, Odell," zei de oude, »anders denkt ge naderhand, dat ik u te kort gedaan heb, en God beware mij, dat ik een mensch zou foppen. Eerlijk duurt het langst"

»'t Is niet noodig," zeî de man; »we kennen mekaar wel. Als de jongen nu maar niet uit de school klapt!"

»O neen, dat heeft geen nood," antwoordde de oude; die zwijgt als een mof. Ge moet weten, dat ik zoo veel als moeder over den sukkel ben, Odell. Ge weet immers nog wel van den grooten brand nu voor vier jaren in de zuider voorstad? Toenmaals woonde ik daar ook en ging uit, om eens naar 't spectakel te kijken, en toen ik naar huis ging, kwam daar een kleine dreumes half naakt aanloopen en kreet bitter. »Hoe schreit ge zoo?" vroeg ik. — »Waar is moeder?" vroeg de kleine en greep mij bij de rokken vast, als om hulp bij mij te zoeken. Ik kreeg er medelijden meê en nam hem op den arm. Hij moest zoo wat om de vier jaar oud wezen. »Hoe heet uwe moeder?" vroeg ik en kuste hem. — »Die heet mamsel." — »En hoe heet gij?" vroeg ik verder. — »Ik heet Karel," antwoordde hij. Toen wij thuis kwamen, bekeek ik den armen stumper nader, hij had fijn linnengoed aan en een lint om den hals, waaraan een gouden ring zat, een kleine nette ring, maar aan goudgewigt niet veel waard. Ik wou hem dien ring afnemen en voor hem opbergen, niet om hem te verkoopen, dat ware zonde voor God geweest; maar o, toen hadt ge hem eens moeten zien jammeren, hij wou het ding niet loslaten, en toen maakte ik er hem

IN DE ALLEMANSGADING

te

SOURABAYA,

steeds verkrijgbaar diverse Provisiën,

als:

Hollandsche en Fransche geassorteerde Groentens en Vleesschen in blik, gedroogde Groentens, stoom- en gerookte Zalm, Lengvisch en Bokking in blik, Suikerwerk, Banket, gedroogde Vruchten, Hollandsche, Fransche en Engelsche Zuren, alsmede Solosche Augurken, Fransche en Engelsche Mosterd, Koek, Engelsche en Samarangsche Beschuiten, Rolpens en Saucysen in stopflesschen, Engelsche Vleeschsausen, Hollandsche en Zwitsersche Kazen, Anchovis, Haring, Hammen, gerookt Vleesch, Saucyse de Bologne, Bokking- en Anchovispastij, Poeder- en Vanille-chocolade, Thee, geraffineerde Suiker in mandjes van 1/4 picol, Boter, Sagoe, Arrowroot, Gort, Agar-Agar, Engelsche en Fransche Geleijen, Fransche Vruchten op Water en op Brandewijn, Japansche Soya en Zukky, Hollandsche Keukenstroop, Vanille, enz.

Diverse Dranken,

als:

Hollandsche en Fransche Roode Wijnen en Rhijnwijnen van verschillende bekende merken, Fransche geassorteerde Siropen, Cognac, Rhum, Champagne, Witte Brandewijn, Hollandsche en Engelsche Bieren, alsmede Porterbier, Hollandsche Likeuren, fijne Port-, Madera- en Perzische Wijn, Absinth, Bitter, Genever, Seltzerwater, Fransche Azijn, Sla Olie en meer andere soorten van goede Dranken en versche Provisiën.

(312) DEELEMAN.

L. HEIJNEMANN,

op Goenong Saharie, achter het Paleis te Weltevreden, levert voor de Schutterij:

1 policiemuts *f* 4. 1 wit buisje *f* 4. 1 witte broek *f* 4. Tenuerokken naar gelang van kwaliteit der stof, tot zeer billijke prijs. (316)

Een echte KANGARO Hond,

pas aangebragt per *Columbine*. Te bevragen bij

(298) KESSLER & Co.

TE KOOP

10 Aandeelen in de Maatschappij van Mijn-Ontginningen in Ned. Indië, bij

(311) Th. F. SCHILL, qq.

TE KOOP OF TE HUUR.

Een groot Huis, staande op het Koningsplein, zeer geschikt voor eene talrijke familie, dadelijk te aanvaarden.

Adres

(187) H. M. VAN DORP.

TE HUUR

Op 1 Maart, een Huis in Gang Patjenongang, thans bewoond door den heer *Abels*. Adres bij

(319) H. K. KELLER,

Adjunct-Intendant.

TE HUUR

à *f* **200** 's maands, het Huis hoek Koningsplein en Tanabang, laatst bewoond door den heer *P. Tiedeman Jr.*

(294) TIEDEMAN & VAN KERCHEM.

129ste Frankforter Staats-Loterij.

Heele, Halve en Kwart Loten te bekomen à *f* 120, *f* 60 en *f* 30, bij

(189) H. M. VAN DORP,

te Batavia.

129ste Frankforter
Staats-Loterij

gewaarborgd en geautoriseerd door het Gouvernement der Vrije Stad Frankfort aan den Main.

KAPITAAL: Een Millioen 828,450 Guld.

bestaande uit

26,000 Loten met 13,600 Prijzen en 11 Premiën.

De hoogste kansen zijn: *f* 200.000, *f* 150.000, *f* 120,000, *f* 115.000, *f* 112,000, *f* 110,000, *f* 105.000, *f* 104,000, *f* 100,000, *f* 50,000, *f* 20,000, *f* 15 000, *f* 12,000, *f* 10.000, *f* 6000, *f* 5000, *f* 4000, enz. enz.

Plannen en Loten voor deze welbekende en voordeelige Loterij, zijn van heden af te bekomen door tusschenkomst van den heer **H. M. VAN DORP**, te Batavia.

Men wordt verzocht vroegtijdig genoeg zijne bestellingen te doen toekomen, ten einde spoedig in het bezit der Loten te geraken. De Lijsten van elke trekking worden terstond per Mail afgezonnen, terwijl tevens geremitteerd wordt voor de eventueel gewonnen prijzen.

(2412) SCHWARZSCHILD-SONS,
Bankiers en aangestelde Gouvernements Collecteurs, Frankfort a/M.

Prijs der Loten:

Een geheel Lot *f* 120. Een half Lot *f* 60.
Een kwart Lot *f* 30.

Voordeelen worden genoten bij het nemen van meerdere Loten:

4 geheele of 8 halve of 16 kwart Loten kosten slechts *f* 450.

10 geheele of 20 halve of 40 kwart Loten kosten slechts *f* 1100.

Namens President en Directeuren der Javasche Bank wordt berigt, dat er bij de Bank alhier en bij hare Agentschappen te *Samarang* en *Soerabaya* gelegenheid bestaat tot het escompteren van Vendu-acceptatiën van die *Buitenbezittingen, welke met Java eene geregelde stoomcommunicatie hebben.*

Nadere informatiën zijn bij de Agentschappen voornoemd en ten kantore van de Bank te verkrijgen.

De Secretaris der Javasche Bank,

(327) J. VAN LENNEP.

Batavia, *den 13 Februarij* 1856.

De ondergeteekende is voorne
al zijne achterstallige debiteuren na 1°. Maart
regten te doen vervolgen.

(310) E. RIN

De ondergeteekende, zijne zaken liquideren
zoekt zijnen achterstalligen debiteuren het
verschuldigde te willen voldoen binnen twee
te rekenen van heden.

(330) B. VAN DER ZW

Soerabaya, 7 *Februarij* 1856.

Te Batavia wordt tegen
deelige conditien eene bekwam
vernante gevraagd.

Adres onder letter W. bij de Heeren.

(325) VAN HAREN NOMAN & KO

Bij *Lange & Co.* te Batavia k
van de pers:

WARNASARIE

Indisch Jaarboekje voor 1

onder Redactie van

Mr. L. J. A. TOLLENS.

Op fraai velijn papier, met Titel en Plate
in Prachtband.

Prijs tot 1 Maart aanstaande *f* 5, na welk tij
dezelve onherroepelijk op *f* 8 wordt gesteld

Redactie en Uitgevers vleijen zich met een ru
biet van dit werkje, dat zoowel uiterlijk en in
alsook ten opzigte van den prijs, niet bij de
landsche Prachtjaarboekjes achterstaat.

De Noord-Amerikaansche

Draper's Patent air-tight Inkst

of

LUCHTDIGTE INKTKOKER

en de

Mammouth Gold Pen

met diamanten punt,

beide voortreffelijke bureau-artikelen, voortdure
bekomen te Batavia en Samarang bij

(324) VAN HAREN NOMAN & KOLF

Dezer dagen is door de Ondergeteekenden algemeen verzonden:

Prospectus en Inteekenlijsten

van den

ALGEMEENEN ATLAS

van

NEDERLANDSCH INDIE.

Uit officiële bronnen en met Goedkeuring van het Gouvernement te zamengesteld door

P. Baron MELVILL VAN CARNBEE.

Benevens als Proeve de reeds afgedrukte kaart van:

De Residentie Batavia.

Dit belangrijk Werk zal bestaan uit veertig ad vijftig gekleurde afteekeningen der onderscheidene Residenti

Twintig Kaarten zijn reeds afgewerkt en worden successivelijk uitgegeven.

Jaarlijks zullen acht à tien Kaarten het licht zien.

De prijs van iedere gekleurde Kaart is *f* 2.50, zoodat men voor eene bijdrage van slechts **Twintig Vijf en Twintig** Gulden 's jaars, na eenigen tijd in het bezit van dit erkend noodzakelijk en fraaije W zal zijn.

De Uitgevers,

(326) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Prospectus en Proefkaart zijn op aanvrage te bekomen.

P. S Heeren Inteekenaren worden verzocht de Prospectussen te retourneren franco per post, onder kru band, tegen betaling van 1/2 vel druks.

---

een steviger koord aan en liet hem 't nest houden. Hij vertelde verder, dat zijn vader — die heette Gustaaf, meer wist hij niet — dien ring aan zijne moeder gegeven had. Ge begrijpt wel, dat het geen makkelijk ding was, de moeder te bevragen, die zeker ook niet veel om hem geven moest, want ze heeft hem niet eens laten uitroepen of in de courant gezet. Zoo hield ik dan den jongen, want ik mag hem wel, en hij mij ook, ja, ja — en sinds ze mijn Alfred in 't tuchthuis gezet hebben en die arme jongen dood is, heb ik er nu vrij wat gezelligheid aan."

Het wijf boog zich over den knaap heen en kuste hem op het voorhoofd. »God hoede u, arm kind!" fluisterde zij en een stroom van bittere herinneringen ging door haar verdroogd hart en verweekte dat.

»Stil, sta stil hier tusschen de berken! Duivel, wat druipt dat van de takken! Dat is een regentje, dat ons tot op 't hemd toe nat maakt." — »En hoe lang moeten we hier staan kleumen?" — »O, maar zoo lang, tot ik en de jongen de ronde gedaan en gezien hebben, of alles pluis is."

Alles was rustig en stil op Hallinge, toen een kerel en een knaap van tien jaren oud midden in den nacht en onder een digten stofregen als schimmen tusschen de heesters en boomen van den grooten tuin van Hallinge doorslopen. — »Ziet gij iets, Karel?" vroeg de man. — »Neen," antwoordde deze fluisterend. »Ik zie maar een stuk van de dakgoot, en daar stroomt het water bij neer." — »Ja, ja, dat merk ik. De duivel hale zulk weer! Als die beiden ginder maar stil blijven en niet wegloopen, want de honden kunnen waaksch worden en alarm maken, en dan krijgen wij den heelen boël van meiden en knechts op den hals," merkte de man aan. Nu zijn wij er," vervolgde hij; 't vierde venster van dezen hoek af moet het wezen; — tel gij ook maar. Hier is het. Loop voorzigtig terug en roep de anderen hier. Ze moeten buiten op post blijven, terwijl wij inbreken." De knaap verdween in den donker en keerde weldra met de beide handlangers terug.

»Zoo; nu is de ruit los," mompelde Odell. »Karel, steek er de hand door en maak den knip los. — Bravo! in Gods naam nu."

Thans wrongen zich de knaap en Odell in het vertrek; hier stak de laatste een licht aan en opende met een looper een groot, ouderwetsch eikenhouten cabinet, waarin de baron Gyllenfält zijn zilver bewaarde. — »Zie hier!" fluisterde Odell; »daar is een kleine kistje — laat kijken! — alles goud — pak gij dat! Ik wil het zilver nemen."

Odell was juist bezig met in te pakken, toen de deur open ging en baron Gyllenfält met eene brandende ka in de eene en eene bloote sabel in de andere hand bi nentrad. De baron zette zijn licht neder en wierp zi op Odell, die reeds een sabelhouw beet had, voord hij nog iets van zijne verschijning had bemerkt. wonde was nogtans niet gevaarlijk; Odell trok dadeli een mes en drong op den baron in. De knaap ontvlug te door het raam en seide aan de beide anderen, d zij Odell bijstaan moesten. Beiden kropen naar bi nen — de worsteling werd vertwijfeld, doch de b hendigheid van den baron maakte, dat Odell spoed met eene diepe wonde aan den hals neertuimelde; h bloed spoot er met geweld uit en putte weldra de bro des levens uit; doch wraakzucht en vrees vereenigde de andere twee tot gemeenschappelijke krachtsinspa ning, en weldra lag de baron nevens zijn vijand uitg strekt, uit eene diepe hoofdwonde bloedend.

De knaap was intusschen ontsnapt en hield zich ach ter eenige heesters verborgen. Eene ijskoude rillin liep hem over de leden, toen hij het rogchelen der ste venden en 't gerucht van de worstelling vernam, e schoon, hij zelf mede tot de dievenbende behoorde, b hij God toch, dat er menschen komen en aan 't bloe bad een einde maken mogten.

Thans sprongen de beide handlangers het venster ui »Hel en duivel, dat was geen gekheid!" zei de een Hij wist met de sabel om te gaan; Odell is er om koud

BATAVIA.

In den morgen van den 9 dezer is Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal met Mevrouw *Duymaer van Twist* en gevolg, van Buitenzorg alhier aangekomen.

— Het Nederl.-Ind. koopvaardijschip *Jane Serina*, kapitein *Ch. Brodie*, den 3 Februarij ll. in den vroegen morgen van hier met eene aanzienlijke lading regtstreeks naar Soerabaya gezeild, is den volgenden dag des nachts ten 11 ure, ten gevolge van een hevigen N. W. wind en vooral van den sterken stroom, op de kust van Japara gestrand. Het lot van den kapitein, dat zijner zich mede aan boord bevindende echtgenoot en van een passagier, alsmede van de stuurlieden en bemanning zou allerbedenkelijkst geweest zijn, zonder de spoedig opgedaagde hulp van den havenmeester te Japara, waaraan het te danken is, dat er bij dit ongeluk geene menschenlevens zijn omgekomen. Zij hebben echter niets kunnen redden dan hetgeen zij op het lijf hadden. Wat schip en lading aangaan, weten wij nog niet stellig of ze nog gered zouden kunnen worden, ofschoon, volgens de door ons ontvangene mededeelingen, daartoe zeer weinig hoop bestaat. Dit ongeluk is des te meer te betreuren, dewijl de zeventigjarige alom geachte gezagvoerder en mede-eigenaar van dien bodem, de heer *Ch. Brodie*, het voornemen had deze reis als zijne laatste te beschouwen.

— Volgens tijdingen van Padang 21 Januarij, was in het begin dier maand eene kleine expeditie naar het eiland Nias gezonden, meer tot het doen eener militaire vertooning, ten gevolge eener wederspannigheid van een kampong op dat eiland, dan wel om tot dadelijkheden over te gaan. Die wederspannigheid was, indien men aan de geruchten dienaangaande geloof mag slaan, het gevolg van een moord, gepleegd aan een, zeer aan het gouvernement gehecht inlandsch hoofd, wiens moordenaars zich in die kampong ophielden, doch wier uitlevering aan het bestuur herhaaldelijk geweigerd was geworden. Tot het doen dier vertooning waren 50 manschappen en 30 matrozen, onder het bevel van den kapitein der infanterie *Vos* en twee 2de luitenants in de Lagoendi-baai ontscheept, doch ondervonden weldra een tegenstand, dien men niet schijnt verwacht te hebben, evenmin zulk eene groote magt, als de wederspannigen op de been hadden gebragt, tegenover zich te zien, waardoor men wel genoodzaakt was tot dadelijkheden te besluiten, met dat ongelukkig gevolg, dat de onzen met een verlies van 4 dooden en 18 gekwetsten voor de overmagt hebben moeten terugtrekken.

Te betreuren valt het, dat de majoor der infanterie *H. Schwenk*, laatstelijk kommandant der Noordelijke afdeeling van Sumatra's Westkust, bij die gelegenheid den dood gevonden heeft. Eigenwillig had hij zich aan die militaire vertooning aangesloten en toen de vijandelijkheden begonnen zich, gewapend met een geweer, bij de tiralleurs gevoegd. Hij werd door een doodelijk schot getroffen, waaraan hij den 7 Januarij, aan boord Z. M. schoenerbrik *Banda* is overleden. De majoor *Schwenk* was een braaf, verdienstelijk hoofd-officier, die zich gedurende de Balische expeditien, in mindere rangen, vooral in zijne moeijelijke positie als kommandant van het, na de eerste dier expeditiën, te Beliling opgeworpen fort zeer gunstig en beleidvol had onderscheiden en van daar dan ook dat wij hem versierd zagen met de beide Nederlandsche orden. Zijn dood kan als een werkelijk verlies voor het leger beschouwd worden.

— Bij de Javasche Courant van heden is gevoegd een staat van den stand van het rijstgewas op Java onder ultimo December 1855, waaruit blijkt dat dezelve was:

zeer gunstig in de residentiën Bantam en Samarang.

gunstig in de residentiën Buitenzorg, Krawang, Cheribon, Pekalongan, Soerabaya, Pasoeroean, Probolingo, Patjitan, Kadoe en Banjoemaas.

vrij gunstig in de residentiën Batavia en Preanger Regentschappen.

de oogst was afgeloopen in de residentie Bezoekie; *gedeeltelijk gunstig* in de residentie Rembang; *gunstig* in de residentie Bagelen; *bijzonder gunstig* in de residentie Banjoewangie.

men was bezig de gronden te bewerken in de residentiën Tagal, Japara, Kedirie, Madioen en Banjoewangie.

geene opgaven vermeld uit de residentiën Soeracarta en Djocjocarta.

Tagal. In het district Pangka, regentschap Tagal, zijn in den avond van den 30 Januarij jl. door sterke afwatering der rivieren, ten gevolge van zware regens in het gebergte, eene brug en onderscheidene dammen weggeslagen, en is de waterleiding voor de fabriek Pangka gedeeltelijk beschadigd, terwijl de bruggen langs den grooten postweg, vooral die van Maribaya in dat regentschap, mede veel geleden hebben.

Tot herstelling van een en ander zijn door het bestuur de noodige maatregelen genomen.

Kadoe. Van Magelang 6 Februarij, wordt het volgende gemeld:

In den namiddag van den 31 Januarij jl. heeft in het district Probolingo eene hevige windvlaag, vergezeld van harde regens eene aanzienlijke schade veroorzaakt, zijnde hierdoor 22 inlandsche huizen omgeworpen en ruim 160 boomen ontworteld, waaronder 26 klapperboomen meer of minder geleden hebben.

Pasoeroean. Op de hoofdplaats Malang heeft in den namiddag van den 23 Januarij jl. een storm gewoed, waarbij eene hoos 57 groote en kleine huizen heeft omgeworpen en een aantal vruchtboomen ontworteld.

De woning van den onderwijzer bij de gouvernements lagere school heeft daardoor mede eenige schade bekomen, menschenlevens heeft men echter niet te betreuren.

Banda. — Ten half tien ure in den morgen van den 6den November 1855 had men eene verticale aardschudding gevoeld, gevolgd door eene ligte schommelende beweging, die 3 sekonden aanhield.

Den 22sten daaropvolgende, kwartier voor vier ure in den namiddag, werd weder eene naauwelijks voelbare aardbeving waargenomen, de rigting hebbende van het noorden naar het zuiden.

De westmoesson had in de maand November eene aanvang genomen. De specerijperken bloeiden sedert het invallen der regens weder weelderig; verscheidene jonge aanplantingen waren evenwel door de aanhoudend geheerscht hebbende droogte uitgestorven.

De handel met de Keij- en Seroea-eilanden, zoomede met de kust van Ceram, was buitengemeen levendig. Wegens den schrik, veroorzaakt door de natuurrampen in November 1852, hadden de bewoners dier eilanden gedurende de twee volgende jaren, zich van den handel op Banda onthouden.

De gezondheidstoestand was gunstig.

Amboina. — Gedurende de maand November 1855 had zich hier de weersgesteldheid bijzonder gekenmerkt door eene drukkende warmte; de thermometer was soms tot 93° Fahr. in de schaduw gestegen. In het laatst dier maand waren echter regens gevallen.

Op het eiland Saparoea had eene aanhoudende droogte geheerscht; de thermometer teekende daar soms 97°; de put op het voor Saparoea gelegen eilandje Molano was daardoor geheel uitgedroogd, tot groot ongerief der daar geplaatste lepralijders.

In de maand December was het weder te Amboina bijzonder gunstig geweest; de drukkende warmte was door de van tijd tot tijd gevallene regens zeer getemperd, terwijl ook op Saporoea regen was gevallen, waardoor de put op Molano weder van water was voorzien.

In den namiddag van den 4den December had men te Amboina een vrij hevigen schok van aardbeving gevoeld.

Op Amboina, Saparoea, Haroeko en Noessa-laut waren de pokken verdwenen. Op Ceram was die ziekte weder uitgebroken.

Ternate. In den morgen ten één en in den avond

---

de strot was hem half doorgehouwen; maar ook de baron heeft zijn deel en zal er niet veel van navertellen.''

»Maar wij komen er bekaaid af,'' mompelde de ander. »Ik voor mij kreeg geen duivel, behalve een sneê in den rug, die gelukkig niet diep is, schoon ze vrij wat pijn doet. Ik mogt wel weten, waar die duivelsche jongen gebleven is; die had zeker wat in zijn klaauwen, maar hij is op den loop gegaan en waar vinden we hem?''

Onderwijl begon het in den eenen vleugel roerig te worden; er vertoonde zich licht boven en er werd gescheld. »'t Is maar best,'' zei de een, »dat wij de plaat poetsen, voordat ze ons op het jak zitten.'' De beide schurken zetten het dus op een loopen de laan door, doch de knaap nam eene andere rigting over het veld en bereikte het bosch, waar hij zich door het digte hout en over rotsen een weg baande.

Toen de dag schemerde en de zon opkwam en met hare stralen door de wolken brak, zat de knaap vermoeid op de bemoste helling eener rots met het kostbaar kistje nevens zich.

Kinderen zijn en blijven kinderen, wat zij overigens ook door hunne opvoeding wezen mogen. Het kistje had hij enkel uit instinct medegenomen, niet uit berekening, dat het geldswaarde bezat. Thans echter bij het daglicht, nu hij het kunstig inlegwerk van paarlemoer op het zwarte ebbenhout zag, ontwaakte zijne nieuwsgierigheid.

»O wat mooi!'' zeide hij bij zichzelf, toen hij het open sloot en de spiegel onder het deksel zijn bleek gezigt terugstraalde en eene menigte goud en prachtig glinsterende gesteenten hem tegenblonken. »O wat mooi; en wat zal vrouw Gommer daar blij mee wezen! Zeker krijg ik nieuwe laarzen en een goed maal eten, en misschien wel koek bij de koffij — o, o!'' zoo ging hij in zijne alleenspraak voort en haalde de eene kostbaarheid na de andere voor den dag. »He kijk,'' riep hij, »daar is een kleine ring maar de steen is rood, anders is hij bijna net als de mijne.'' De knaap knoopte zijn buisje open en haalde den ring voor den dag, die hem om den hals hing. »Ei, ei,'' mompelde hij, »precies gelijk — C. R. — precies gelijk!'' Eene donkere herinnering uit zijne vroegste kindschheid ontwaakte in hem; hij bragt zich zijne moeder en den heer, dien hij vader genoemd had, voor den geest. »Daar staat mij zoo wat voor; — had hij niet een ring met een rooden steen aan den vinger?'' —

De zon brandde heeter op de rotsen, de middag naderde en nog altijd zat de knaap daar en hield den gevonden ring in zijne hand. Hij was regt bleek en staarde peinzend voor zich neêr; zijn getrouw kindergeheugen was ontwaakt; hij zag den jongen man die zijne moeder bezocht en dien hij vader plagt te noemen, als zag hij hem in een spiegel; ach, hij had hem zoo vaak gekust en omarmd; hij was het, die den ring aan zijn vinger droeg — hij en geen ander. Zonder te weten waarom, knoopte hij het lint, dat hem om den hals zat, los, hing den gevonden ring daaraan en legde in plaats daarvan den zijnen met den witten steen in het kistje.

De ziel van het kind was uit hare dommeling ontwaakt, en een gevoel, meer van angst dan van berouw, maakte zich van het jeugdig hart meester. Er zijn goede en booze naturen, die voor een tijd lang gebonden kunnen worden, maar zich toch ten laatste los maken en uit haren sluimer ontwaken. Het goede in eene menschelijke ziel kan door den centenaarslast van den nood neergebogen en met den band der gewoonte vast aan de aarde gebonden worden, doch een eenvoudig toeval kan dien last afwentelen en dien band verscheuren, en het goede springt dan op als een jonge berk, dien men met zijne groene kroon in het stof heeft gebogen en die met groote veerkracht zich weder opheft, zoodra de band scheurt, en die dan regt en hoog overeind staat en zijne kroon wederom als te voren in het licht baadt.

(Wordt vervolgd).

ten vijf en een half ure van den 3den December 1855, heeft men hier ligte aardschuddingen gevoeld.

De verpachting van 's lands middelen voor 1856 heeft meer opgebragt dan van 1855 f 690 :—; hoezeer in het laatstgenoemde jaar daaronder begrepen was de thans ingetrokken belasting op de bazaars, enz.

Den 27sten dier maand heeft een examen plaats gehad in de Maleische school, waarbij eenige geschenken waren uitgedeeld, tot welker aankoop eenige ingezetenen van Ternate f 123:— hadden bijeengebragt.

Menado. Gedurende de maand December 1853 werden hier eenige ligte aardbevingen waargenomen, als:

in den nacht van den 3den op den 4den, ten één ure;

in den morgen van den 7den ten half zeven en ten acht ure;

in den middag van den 10den, ten vier ure;

in den morgen van den 20sten, omstreeks vier ure en op den avond van den 27sten, tegen negen ure.

De buitengewone hitte en droogte had tot de helft dier maand voortgeduurd; toen had zich de westmoesson ingesteld en was er veel regen gevallen.

Deze veranderde weersgesteldheid was van bijzonder gunstigen invloed op den landbouw; de uitgestrekte miloeaanplantingen, die door de droogte veel verloren hadden, beloofden nu weder eenen aanzienlijken oogst, en voorzagen nu reeds gedeeltelijk in de behoefte aan voeding; terwijl ook thans gelegenheid bestond tot het bewerkstelligen van den rijstaanplant op de drooge velden en tot het in gereedheid brengen der sawavelden.

Aan de aanplantingen van muskaatnoten, die mede door de droogte veel geleden hadden, was, door middel van uit Banda ontvangens pitten, weder uitbreiding kunnen gegeven worden.

In de helft van December heeft zich op de kusten van Menado eene rooversvloot vertoond, bestaande uit tien groote en verscheidene kleine praauwen.

Den 15den bevonden de roovers zich aan het strand van Amoerang en roofden eenige goederen van de zich aldaar met zout branden bezig houdende Inlanders, die echter het geluk hadden te ontsnappen.

Den 16 voerden de roovers van het strand van Tombaririe vier Inlanders mede; terwijl zij zich van eene praauw meester maakten, die eene lading in had ter waarde van circa f 400; de eigenaar en de overige opvarenden waren, door bij tijds in zee te springen, aan de roovers ontkomen.

Den 17 hielden zij zich op tusschen de eilanden vóór de baai van Menado, zonder eenig kwaad uit te rigten.

Het plaatselijke bestuur had op het ontvangen dezer berigten daarvan onmiddelijk kennis gegeven aan den kommandant van het te Kema liggende stoomschip *Suriname* en tevens eene kruis-kora-kora op de zeeroovers uitgezonden.

Den 18 vertok de *Suriname* tot opsporing van zeeroovers, doch keerde den 23 daaropvolgende naar Kema terug, zonder eenig spoor van hen gevonden te hebben.

De zeeroovers, die vermoedelijk het daarzijn van een stoomschip vernomen hadden en het niet geraden achtten zich, zoo als gewoonlijk op de eilanden Bangka en Talissa op te houden, waren met ongeloofelijke snelheid, buiten de eilanden om, de bogt van Tomini ingeloopen, toen het stoomschip hen nog in straat Bangka zocht, terwijl zij reeds in den morgen van den 19 nabij de eilanden voor Belang waren en dien dag, na vruchtelooze poging om eenige visschende burgers van die plaats magtig te worden, verder bogtwaarts waren ingestevend.

De *Suriname* zoude den 4 Januarij andermaal de zeeroovers achtervolgen.

Volgens berigten van Gorontalo, over de maanden November en December 1855, bestond aldaar overal, ten gevolge van de aanhoudende hitte en droogte, gebrek aan voedsel; een groot gedeelte der bevolking had zich naar de bosschen begeven om zich voedsel te verschaffen.

De rivieren waren nagenoeg droog, zoodat de rijstvelden niet konden bewerkt worden.

In het begin van December vertoonden zich verscheidene zeeroovers praauwen in de bogt van Kwandang. Een man van Sumolatta werd medegevoerd en eene Boeginesche praauw, met eene vrij kostbare lading, geroofd, na een scherp gevecht met de opvarenden, die vervolgens de vlugt namen. Deze zeeroovers bevonden zich den 27 December te Bilongalong, beoosten Gorontalo.

De koffijoogst in de Menahassa heeft bedragen: in 1855 25,262 pikols, in 1854 22,934 pikols, in 1853 16,114 pikols en in 1852 7,775 pikols.

Celebes en Onderhoorigheden. De berigten, loopende tot den 24 Januarij jl., behelzen het volgend;

Op het ontvangen van berigten omtrent zeeroovers, die op de hoogte der Mallassorbaai, bij de verschillende eilanden der Spermondesgroep, en om de noord bij Tanette en Barroe gezien waren, en hier en daar eenige menschen hadden geroofd, is Zr. Ms. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen* den 15 December 1855 van Makasser vertrokken, ten einde die zeeroovers op te sporen; den 16 moest dat stoomschip wegens het breken eener balans te Makasser terugkeeren.

Daarop vertrok den 18den dier maand Zr. Ms. schoenerbrik *Ambon* op eenen kruistogt om de noord, door het vaarwater der Spermondes naar Paré-Paré.

Den 10den Januarij jl. kwam de *Ambon* te Makasser terug zonder zeeroovers te hebben gezien, doch op het eiland Panjiekang had men vernomen dat de roovers aldaar geweest waren.

De te Makaser aanwezige kruisbooten no. 2 en 50 hadden, vergezeld van drie gewapende Inlandsche vaartuigen, onder het bevel van den gezagvoerder Pielaat, van af den 20sten tot den 29sten December, mede eenen kruistogt gedaan tot opsporing van de zeeroovers; om de noord door de Spermondes naar Poelo Laija, Sama Toellok, Lemo-Lemo en Lankaaij vertrokken zijnde, waren zij van daar, zonder zeeroovers te ontdekken, te Makaser teruggekeerd.

Deze flotille was den 24sten December door eene zware bui en eene hoos overvallen, waardoor een der Inlandsche vaartuigen omsloeg en de opvarenden eenen geruimen tijd in levensgevaar verkeerden; door de tijdige hulp van den gezagvoerder Pielaat waren zij echter allen gered en naar Salemo overgebragt om aldaar verder te worden verzorgd.

Daar het hierdoor was gebleken dat die Inlandsche vaartuigen tegen slecht weder niet bestand waren, had men dezelven, ter voorkoming van verdere ongelukken, den 26sten December naar Makaser terug gezonden.

Ook van Topedjawa waren den 23sten December drie gewapende Inlandsche vaartuigen uitgezonden, ten einde de Malassorbaai tot aan Bonthain te bezoeken en vervolgens zoover mogelijk bewesten Tanakeke langs de Drie Gebroeders terug te komen.

Het berigt van den afloop van dezen kruistogt was nog niet ontvangen.

De waterleiding in de Noorder-districten is thans tot aan zee voltooid.

De dam dezer leiding is door den buitengewonen toevoer van water moeten worden afgedragen, terwijl, niettegenstaande deze voorzorg, op onderscheidene plaatsen doorbraken hebben plaats gehad.

Volgens de laatste berigten der Zuider-districten, hadden de banjirs, veroorzaakt door de buitengewone regens, aan den dam en de leiding aldaar eenige schade toegebragt.

(*Javasche-Courant.*)

Soerabaija, 6 Febr. Op nieuw hebben wij onzen lezers een kustroof mede te deelen, die in den avond van den 30sten Januarij alhier in de wateren tusschen Java en Madura heeft plaats gehad.

Een officier van het garnizoen alhier, de kapt. der infanterie S., had het voornemen zich met verlof over land naar Probolingo te begeven. Hij zond echter zijne goederen en die zijner familie met eene praauw van het praauwen-veer vooruit.

Op de hoogte van de dessa Gandangan (Soerabaija), ontmoette die praauw, des avonds bij mistig weder, eensklaps een ander vaartuig, waarvan de djoeroemoedie verzocht hem aan sirih te helpen. Onder dit bedrijf werd de geladene praauw eensklaps door gewapend volk besprongen; de opvarenden voor hun leven vreezende, sprongen over boord en lieten aan de roovers den noodigen tijd al de kisten en koffers te openen, daaruit voor eene waarde van p. m. f 3000 te ontvreemden en die goederen aan hun boord over te brengen, waarna de roovers de praauw en het volk aan hun lot overlieten.

De jongen van den kapitein, die een geweer van zijnen meester op de roovers had afgeschoten, dat in zijne handen gesprongen was, beweert dat de roovers onderling Madureesch spraken, dus vermoedelijk allen Maduresen zijn geweest. Hij deed zijne aanklagte aan het districts-hoofd en keerde toen naar zijnen meester terug om hem berigt van het voorgevallene te geven.

— Nog twee medepligtigen aan den roof en moord in het chinesche kamp gepleegd, zijn in hechtenis genomen. Zij hebben allen de daad bekend.

— Tevens zijn in arrest genomen en reeds tot bekentenis gebragt de daders, zijnde acht personen, aan den gepleegden diefstal met inbraak ten huize van den heer B. op Simpan, in de maand, Julij des verleden jaars gepleegd.

— In het afgeloopen jaar werd nog een diefstal gepleegd door middel van valsche sleutels en ondergraving in de toko van den koopman M., in het chinesche kamp, voor eene waarde van f 8000; ook van dezen zijn thans de daders ontdekt en gearresteerd.

— In den avond van den 3den dezer keerde eenig scheepsvolk van het Ned. koopvaardijschip *Elisabeth*, gezag V. H. F. Klok, naar hun boord terug, terwijl het een bezoek op andere schepen had gebragt en daarvan zelfs volk mede bragt. Zij waren in een beschonken toestand en een hunner, de kok van het schip, wendde zich tot den stuurman, met verzoek om jenever. Dit door den stuurman om hunne beschonkenheid geweigerd zijnde, werd de kok, aangehitst door den baas timmerman, in zulk eene hevige woede ontstoken, dat hij den ongelukkigen stuurman vijf verschillende wonden toebragt, die hem thans nog in een zeer gevaarlijken toestand brengen. Men zegt dat deze beide menschen, de kok en de baas timmerman, na van hunne roes te zijn bekomen en hetgeen zij verrigt hadden, van anderen vernemende, daarover het grootste berouw betoonden. Beiden zijn in de gevangenis gebragt.

— Eergisteren avond eindelijk, om hiermede ons verslag van roof en moord te eindigen, werd een Engelsch kapitein in het *Hotel de Commerce*, zijn gouden horologie ontstolen. De policie hiervan verwittigd zijnde kwam spoedig op het spoor van den vermoedelijken dief. Het werd in een hoofdkussen achter het bed van den stuurman van den kapitein gevonden, die insgelijks in hetzelfde logement logeerde.

(*Oostpost.*)

NEDERLAND.

— Uit 's Gravenhage wordt aan de *Groninger Courant* het volgende berigt toegezonden:

De staatscommissie omtrent de emancipatie der slaven in onze west- Indische kolonien heeft in den loop dezer week een eerste rapport omtrent hare werkzaamheden uitgegeven, op last van den minister van kolonien, bij de Gebroeders van Cleef alhier. Zij onderzoekt daarin tot opheffing van de slavernij, geeft verslag van den oorsprong, aard en wezen der afrikaansche slavernij, van de gevolgen, die de emancipatie in Britsch en Fransch Guyana heeft gehad, van 29 voorstellen tot emancipatie voor de nederlandsche kolonien, voor en na openbaar gemaakt of bij de regering ingediend, enz. Verder ontvouwt zij de beginselen van een voor Nederland aannemelijk emancipatie-plan en toetst 3 ontwerpen, waarvan zij het eene bij meerderheid heeft aangenomen en door haar in het rapport wordt opgenomen, met de gronden waarop het rust. In de bijlagen vindt men eene met zorg bewerkte kaart van Suriname, de gehouden enquêtes, enz. Er zal nog een tweede rapport verschijnen, omtrent de West-Indische eilanden en de kust van Guinea, daar het eerste alleen over Suriname zelf handelt.

— Men leest in de *Asser Courant*: »Van eene geachte zijde ontvingen wij voor eenige dagen het berigt, dat de heeren Zijlker en Lom de Berg, leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, zich hadden schuldig gemaakt aan ontduiking van de personele belasting; dat berigt is door eenige dagbladen o. a. door het *Handelsblad* en de *N. Rott. Courant* driestweg gengesproken. Wij hebben ons daarop tot onzen rigtgever gewend en ontvangen van dezen het volg de antwoord:

»Na gedaan onderzoek, kan ik u mededeelen, de heer Zijlker geactioneerd is ter zake hij huurwa de heeft aangegeven naar f 130, terwijl dezelve is taxeerd geworden op f 260;" dat niet de heer Zijlk maar wel de heer Reinders heeft getransigeerd: te dezen waren nl. twee processen-verbaal opgemaakt, zake van het niet of verkeerd aangeven van dienst den en paarden, en eindelijk:

»dat de heer Lom de Berg herhaaldelijk met de a ministratie in aanraking is geweest en nu voor Hoogen Raad teregt zal moeten staan, wegens een hem opgemaakt proces-verbaal ter zake van het soneel.

Gezwegen daarvan, dat het volksvertegenwoordig zijn, die zoo iets doen, is het, wat de beide eers aangaat, dubbel te veroordeelen, omdat het den la bouwenden stand thans zoo bijzonder goed gaat, ze waarlijk wel de volle belasting kan betalen.""

»Wij moeten ons over de drieste tegenspraak v wonderen, en vertrouwen dat de dagbladen, die de hebben opgenomen, ook onze repliek niet zullen a terwege laten."

Gemeente Haarlemmermeir, 2 Dec. De dag van h den was voor deze nieuwe gemeente een dag van nige en hooggestemde blijdschap. De *eerste* godsdien oefening, waartoe ruim een 600tal Haarlemmerme bewoners en ingelanden elders woonachtig, waren b eengekomen, werd heden alhier onder leiding van d predikant Gewin, van Heemstede, gehouden in e hulpgebouw op den hoek van den Hoofdvaart- en Be nebroeker dwarsweg, daartoe door den heer van D van Rotterdam, een der ingelanden van den nieuw polder, welwillend afgestaan, en met aanzienlijke ko ten tot noodkerk ingerigt, door de commissie voor godsdienstige belangen der protestantsche bevolkin die daartoe had besloten, nadat het haar was gebleke dat vele honderden geloofsgenooten rondom dat mi delpunt wonen, die verstoken waren van het voorre om godsdienstige bijeenkomsten te houden. Ds. Gew hield eene indrukwekkende rede naar aanleiding v Psalm CXVIII: 24 en 25, herdacht met dankbaarhei ernst en liefde de groote zegeningen des Heeren deed daarbij ook opmerken, de aanwinst van zoove vruchtgevend land, waarmede Nederland onder Go zegen door het bestuur van het Huis van Oranje w verrijkt. De plegtigheid van dien stond werd nog v hoogd door de toediening van den heiligen doop a een drietal kinderen, van ouders in deze nieuwe lan streek woonachtig. — Moge de gebleken belangstelli van zoo velen, die getuigt van de behoeften aan e kerk en pastorie, velen opwekken om de gevraag liefdadigheid met ruime giften te beantwoorden!

Sneek, 25 November. De alhier wonende arbeid S. O. had, alhier geen arbeid kunnende vinden, z in de vorige week, tot bekoming daarvan, op weg geven. Hij mogt echter daarin niet slagen en kwam Vrijdag den 16den dezer, nabij het dorp Winsum aa waar hij vruchteloos voor dien nacht bij den een anderen landbouwer kwartier zocht. Moede en afgem besloot hij in een (zoo als die alle zijn hier te lande) bewoonden watermolen den nacht door te brengen; d volgenden morgen weigerden echter zijne beenen he de dienst, en was hij verpligt te blijven liggen. Vruch teloos riep en schreeuwde hij om hulp; niemand di hem hoorde of zag, daar zijne schuilplaats op ruime afstand van den straatweg was gelegen. Zijn gering mondvoorraad was spoedig verslonden, en toen moes hij, midden in een bewoond land, hoe vreemd het klin ken moge, ongeveer zeven dagen en even zoo vele nachten, zonder voedsel, onontdekt op die plaats blijven liggen. Nu en dan slechts een dronk water met de hand kunnende bereiken, tot dat hij gisteren avond gevonden, van het noodige voorzien, heden in een deerniswaardigen toestand hier werd aangebragt, (zijnde zijne beenen sterk gezwollen,) in een willigt hopeloozen toestand.

ENGELAND.

Den 17 Nov. vergaderden de poolsche emigranten, ter herinnering aan den dood van lord Dudley Stuart. Graaf Zamoyski berigtte bij die gelegenheid de officiële kennisgeving van het gouvernement ontvangen te hebben, dat hij gemagtigd was een poolsch korps op te rigten, onder de benaming van »kozakken-divisie des sultans," en te behooren tot het turksch contingent, dat onder britsch beheer staat.

— De oorlogskosten van Frankrijk worden opgegeven als bedragende anderhalf millioen pond sterl. (18 mill. holl.) 's weeks, en die van Engeland als en een kwart mill. pond sterl. elke week.

— Te Lyndney, in het graafschap Cheltenham, hebben twee jonge lieden het buiten mate drinken van bier en rum in eene weddingschap, met hun leven geboet.

Londen, 26 Nov. Het oprigten van een poolsch le gioen heeft verscheidene tegenwerpingen uitgelokt. He regt van den oorlog stelt Rusland in staat om aan d gevangenen uit dat legioen den kogel te geven, waaro de geallieërden slechts kunnen antwoorden door hetzel de lot de russische gevangenen te doen ondergaan. wel ke bedreiging niet uitgevoerd kan worden. Daarenboven wordt de toevlugt tot een poolsch legioen beschouwd a eene onuitwischbare vlek op Engeland, daar het een stap is, onwaardig de zaak die het voorstelt als reg vaardig.

— Uit de Krim volstrekt geen nieuws, dan alleen da generaal Codrington het opperbevel over het engelsch leger aldaar heeft aanvaard.

Generaal Windham is tot chef en kolonel Barnard to onder-chef van den staf des britschen legers in de Krim benoemd. Generaal sir Colin Campbell zal een der twee legerkorpsen kommanderen. Elk dier legerkorpsen sal bij de hervatting der vijandelijkheden, uit drie divisiën bestaan. Lord William Paulet zal de divisie ligte cavallerie kommanderen, de divisie hooglanders zal onder de bevelen van generaal Cameron staan. De andere divisiën zijn gesteld onder het kommando van generaal lord Rotteby (de tweede), generaal Eyre (de derde) en generaal Garrett (de vierde).

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Woensdag 13 Februarij 1856, No. 13.

— De officieren die met verlof de Krim verlaten zijn: de luit-generaal Bentinck, met 7 luit.-kolonels, 1 brigadier-generaal, 1 kolonel. 7 kapiteins, 10 majoors en 8 andere officieren van den staf. Sir Colin Campbell is, naar men nader verneemt, niet vertoornd geweest over de benoeming van sir William Codrington.

— Ten einde de russische vloot in de Oostzee te vernietigen, benevens de sterkten waaronder zij zich verschuilt, alsmede de scheepswerven waar zij gebouwd werd, zijn er volgens den *Times* 50 drijvende scheepsbatterijen noodig die ieder ℒ 60,000 (ƒ 700.000) of ℒ 3,000.000 (36 mill. holl.) gezamenlijk kosten zullen. Dit zou veel wenschelijker zijn, zegt de *Times*, dan op nieuw ℒ 10,000.000, daar reeds tweemalen die som is besteed. De ondervinding van twee togten heeft, volgens het oordeel van de twee admiraals der beide natien, geleerd, dat Kronstadt en Revel niet genomen kunnen worden door schepen van gewonen bouw. Admiraal Dundas zal in de Oostzee vertoeven tot dat het nieuwe ijs zich vertoont en het vliegend eskader blijft tot het einde van het jaar in de golf.

— In een gesprek tusschen graaf Walewski, vroeger fransch gezant te Londen, en den voornaamsten parijschen correspondent van de *Indépendance belge*, zou (volgens den *Morning-Advertiser*) de graaf als stellig medegedeeld hebben, dat bij het engelsche Parlement de wet op de vreemdelingen voorgesteld, en dat die hoogst waarschijnlijk aangenomen zou worden. Genoemd blad roept mitsdien allen op tot waakzaamheid. »Het is tijd," dus leest men, dat inconstitutionele en despotieke rigtingen in hooge kringen eene krachtige en heilzame beteugeling ontvangen, of onze vrijheid zal langzamerhand verdwijnen, onder voorwendsel van de eischen van den krijg en de bondgenootschappen die ze vordert, tot dat wij eindelijk op dezelfde lijn staan met de nietige vorstendommen van Duitschland."

— Volgens de brieven uit de Krim in den *Times* deserteerde het 2de regement turksch contingent zoo snel terwijl het eerste naar Kertch ingescheept werd, dat men *dit* zoo spoedig mogelijk weder ontscheepte en door het 2e regement deed vervangen, om de desertie te beletten.

— Een catholiek iersch dagblad: *the Nation*, berigt dat de paters-redemptoristen in Kingstown niet wisten dat er zich *bijbels* bevonden onder de verbrande boeken op 5 Nov. ll. (den herinneringsdag van het beraamde plan om het Parlement in de lucht te doen springen.)

— De procureur-generaal in Ierland heeft een onderzoek en vervolging bevolen tegen den persoon of de personen, wereldlijken of geestelijken, die zouden deel genomen hebben aan het verbranden van *bijbels* te Kingstown, hetgeen waarschijnlijk tot niets leiden zal dan tot versterking der tegenspraak van het gebeurde, uithoofde der moeijelijkheid in het leveren van bewijzen. Bovendien is het niet waarschijnlijk, dat terwijl men de moordenaars van miss Hinds nog niet heeft kunnen vinden, de daders van mindere vergrijpen opgespoord zullen worden.

— Het gouvernement zal eene vermeerdering van magt in Ierland behoeven, te oordeelen naar de berigten uit Kingstown van eergisteren. Pater Petcherini is tot een martelaar gemaakt. Van het geregtshof tot aan zijne woning was het een ware zegetogt onder luide toejuichingen van het volk, en veel fatsoenlijk gekleede vrouwen namen deel aan het wuiven met zakdoeken uit de vensters, zoodra de redemptoristen-pater zich met zijne geestelijke vrienden aan het venster vertoonde. De straten waren opgevuld en de policie kon ter naauwernood ruimte bewaren. De getuigen tegen den pater werden bij het huiswaarts gaan mishandeld, doch door de policie ontzet, en de belhamels in hechtenis genomen. Eene vrouw, die verdacht gehouden werd van verstandhouding met een als getuige aangeduiden persoon, had insgelijks hare redding slechts te danken aan de politie, terwijl een binnenl. zendeling, of bijbellezer, Armstrong genaamd, de wijk moest nemen bij een presbyteriaansch geestelijke van dien naam, wiens glazen echter spoedig even als die van andere huizen ingeworpen werden. Iets later patrouilleerde de politie door de straten, hetgeen niet belette dat eenige fatsoenlijke ingezetenen bijna mishandeld werden. Het gemeen werd aangevuurd door jongens en oude vrouwen, die den zegen inriepen over de handen welke de slagen toedienden, terwijl eene der vrouwen zich er op beroemde met de bladen van een nieuw testament dien ochtend haar vuur aangestoken te hebben. Tegen den avond was de rust hersteld en keerde het grootste gedeelte der politie naar Dublin terug, latende een genoegzaam getal manschappen te Kingstown achter. Een en ander geschiedde zoo als men weet ten gevolge van het verhoor, wegens een vergrijp, door den redemptoristischen geestelijke gepleegd, nl. het verbranden van bijbels in het openbaar, op het kerkhofplein van een roomsche kerk te Kingstown.

— De zaak van pater Petcherini of Petchine kwam gisteren te Dublin weder voor. Het bleek voldoende dat er bijbels en nieuwe testamenten verbrand waren en dat voornoemde pater daarbij tegenwoordig en behulpzaam was. Er werd geene verdediging voorgedragen en na een borgtogt van ℒ 100 gesteld, benevens zich zelven voor ℒ 100 verbonden te hebben, vertrok de redemptorist om zijn verhoor te ondergaan bij de eerstvolgende zitting van het hof.

ZWEDEN.

De geruchten omtrent den uitslag der zending van generaal Canrobert bij het zweedsche hof zijn zeer uiteenloopend. Terwijl men zich te Parijs - alwaar naar men zegt de regering bereids kennis draagt van des generaals aankomst te Kopenhagen — met de toetreding van koning Oscar vleit, is men te Berlijn van een geheel ander oordeel. Daar wordt beweerd dat hoe schitterend ook het onthaal was dat Canrobert te Stockholm deelachtig werd, de koning van Zweden en Noorwegen nog steeds blijft aarzelen om zich aan de zijde der westersche mogendheden te scharen. In de parijsche diplomatieke salons geeft dit punt veel stof tot spreken. Bij deze gelegenheid worden de volgende feiten in herinnering gebragt. De koninginweduwe, moeder van den regerenden koning Oscar, is eene Fransche van geboorte, de dochter van den heer Clarij, koopman te Marseille. In 1781 geboren, huwde zij in 1798 generaal Bernadotte, sedert koning van Zweden, op hetzelfde tijdstip dat hare zuster met Joseph Bonaparte, later koning van Spanje, in het huwelijk trad. De tegenwoordige koningin van Zweden is de dochter van Eugène Beauharnais, broeder van koningin Hortense, en de kroonprinses van Zweden is de dochter van prins Frederik der Nederlanden, wiens gemalin een pruissische prinses is. De koninklijke familie van Zweden is dus door die drie huwelijksverbintenissen, vermaagschapt aan de familie Bonaparte en aan het keizerlijke huis van Rusland. Deze betrekkingen zijn in de gegeven omstandigheden niet zonder gewigt. Men wil dan inderdaad ook weten, dat in den boezem des koninklijk-zweedschen gezins zeer verschillende gevoelens kenbaar worden, telkens wanneer er sprake is van den tegenwoordigen oorlog, en dat al hebben de westersche mogendheden twee warme voorstanders in 's konings twee jongste zonen (den hertog van Ostrogothland en den hertog van Dalekarliê), Rusland daarentegen een getrouwen vriend bezit in den kroonprins van Zweden, den erfgenaam der kroon.

RUSLAND.

In eene depeche uit Petersburg wordt gesproken van een grooten krijgsraad van generaals en admiraals, welke aldaar zal gehouden worden en waartoe onderscheidene hooge Russische bevelhebbers, als Berg, Grabbe, Panintine, Rüdiger, enz., zijn opontboden. Voorts wordt van vroegere dagteekening uit Petersburg gemeld, dat sedert de terugkomst des Keizers aldaar de oorlogzuchtige stemming scheen toegenomen te zijn; in de conferentie, waarvan wij reeds gesproken hebben, zoude besloten zijn den oorlog met den meesten nadruk voort te zetten. Er waren dadelijk maatregelen genomen om in de maand Maart eene nieuwe algemeene ligting te doen plaats hebben. Het leger, dat in de Krim en naburige gewesten thans 200,000 man sterk is, zal in het aanstaande voorjaar op 400,000 gebragt worden. Verder beweert men te Petersburg, dat de Keizer werkelijk zeer verbitterd is, op den voormaligen minister van openbare werken, Graaf Kleinmichel, wegens het gebrek aan spoorwegen in Rusland, vooral in het zuiden; hieraan zoude nu zooveel mogelijk uitvoering gegeven worden.

— Berigten uit de Russische legerplaats stellen den toestand, waarin zich de Russen bevinden, als zeer gunstig voor. Zij verzekeren, dat de kusten van den Liman aan de Bug, alsmede de oevers van deze rivier zich reeds thans in staat van verdediging bevinden, die met gerustheid een aanval van de zijde der geallieerden in het aanstaande jaar doet te gemoet zien. Evenzoo sterk moet thans ook Perekop zijn en bij Oischakoff worden nieuwe werken opgeworpen.

— De *Neue Pr. Z.* bevat eenige levensbijzonderheden omtrent den generaal Totleben (of volgens anderen Todleben), den bekenden verdediger van Sebastopol. Hieruit blijkt, dat Frans Todleben den 20sten Mei 1818 te Mitau in Koerland is geboren, alwaar zijn vader handel dreef. Deze verhuisde echter kort daarop naar Riga, alwaar de jonge Totleben zijn eerste opvoeding ontving: vervolgens werd hij opgenomen in het instituut voor cadetten te Petersburg, alwaar thans zijn naam met gouden letteren prijkt met het bijschrift: Sebastopol 1854—1855. Toen de oorlog uitbrak was hij tweede kapitein bij het corps der ingenieurs te velde; hij onderscheidde zich onder den generaal Schilders in den Donauveldtogt en begaf zich naar de Krim. Hetgeen hij te Sabastopol verrigte is bekend, hij maakte er van eene opene stad, onder het vuur zelf van den vijand, eene geduchte vesting, die nagenoeg een jaar wederstand bood aan de ontzaggelijke inspanningen der geallieerde legers. Binnen een jaar klom hij achtervolgens op tot de rangen van kapitein, luit.-kolonel, generaal-majoor, adjudant-generaal en ontving onder anderen decoratien, die van St. George 4de klasse. Slechts zelden ontvangt een eenvoudig brigade-generaal deze hooge onderscheiding en hij heeft die alleen gedeeld met zijn uitstekenden wapenbroeder te Sebastopol, den Prins Wassiltschikoff, die, gelukkiger dan hij, tot den laatsten oogenblik op zijn post bleef, terwijl Totleben, die gewond werd aan den voet, de belegerde stad moest verlaten. Als eene opmerkelijke omstandigheid, wil het gezegde dagblad doen voorkomen, dat deze snelle bevordering niet den minsten nijd verwekte, maar algemeen met geestdrift werd toegejuicht.

— Een brief uit Frankfort in den franschen *Moniteur* spreekt van de hooge mate van misnoegdheid onder alle standen zoo in Polen als in Rusland, veroorzaakt door den oorlog en de daaruit ontstane eindelooze ellende door geheel het rijk. Volgens dien brief schijnt het, dat de oproerige bewegingen, die op verscheidene punten van de Ukraine zich hebben getoond, van ernstiger aard waren dan in het algemeen is gezegd. Men moet genoodzaakt zijn geweest troepen met geschut tegen de muitelingen te laten aanrukken. De opstand was niet gerigt tegen de russische regering, niet tegen de edelen, maar tegen de popes (*priesters*), die door de muitelingen van logen worden beschuldigd, omdat zij de Franschen als de vijanden en vernielers van het regtzinnige geloof voorstellen. Zeer velen van die ongelukkige misnoegden zijn naar Siberië gezonden.

— Naar het schijnt maakt de russische regering — volgens een brief uit Petersburg aan de *Nouvelliste de Hambourg* — zich gereed om tegen den zomer van 1856 de russische Oostzee-vloot aan de krijgsoperatiën te doen deel nemen. Men oordeelt dat zij te lang werkeloos is gebleven, en aan haar hoofd zullen jongere en krachtiger bevelhebbers worden geplaatst. Reeds is de luitenant-generaal Burmeister, de voormalige kommandant te Kronstadt, op pensioen gesteld. Ook is de krijgsgouverneur dier vesting, admiraal Lutke, bevelhebber der Oostzee-vloot, ontslagen, die naar men zegt, vervangen zal worden door admiraal Novosilsky, met roem bekend geworden gedurende het beleg van Sebastopol.

SPANJE.

De telegrafische berigten over den opstand te Saragossa op 11 Nov. zijn thans aangevuld met madridsche brieven, waaruit blijkt dat het volk tot opstand is geraakt onder voorwendsel van de duurte der levensmiddelen en van de inschepingen op *den Ebro* van tot uitvoer bestemd graan. Het woord *voorwendsel* kan hier te regt worden gebezigd, daar de revolutionnaire elementen in die onvoorziene beweging eene rol schijnen gespeeld te hebben. Dat de oorzaak van het oproer in de teregtstelling van het carlistische opperhoofd Marsal lag, wordt door den inhoud dier brieven gelogenstraft.

— Den 15 Nov. begon in de Cortes de beraadslaging over art. 6 der grondwet, waarbij bepaald wordt dat alle burgers tot openbare ambten benoembaar zijn, en welk artikel op nieuw tot onderzoek was gesteld in handen der commissie, ten gevolge van een democratisch amendement des heeren Figueras dat door den heer Olozaga ondersteund, doch door de regering bestreden werd. De zitting was zeer belangrijk, hoewel nog geen besluit werd genomen. Twee redevoeringen, de eene van den heer Rios-Rosas, in een monarchalen, en eene van den heer Rivero, in een tegenovergestelden zin, hebben de aandacht der vergadering geboeid, die voorts haar grootste gewigt ontleende aan eene zeer rondborstige verklaring van Espartero ten gunste van de regten van koningin Isabella; eene verklaring, die te meer opmerkelijk is en te grooteren indruk moest te weeg brengen, daar juist in dezen oogenblik een zwaar vermoeden rust op generaal Gurree, kapitein-generaal van Saragossa, en Espartero's boezemvriend, dat deze opzettelijk de muitelingen aldaar zou hebben gespaard, hetzij doordien hij goedkeurde en oogluikend toeliet, wat zij bedreven, hetzij dat hem de handen gebonden waren door oude betrekkingen.

ITALIE.

Het hoofd-orgaan der protestanten in Sardinië, de *Buona Novella*, maakt bekend, dat in het vorige jaar in Toscane zijn uitgedeeld 2635 bijbels en 790 italiaansche nieuwe testamenten. Te Rome heeft men 4000 exemplaren van de vertaling van Diodati in omloop gebragt. In Sardinië kunnen 7 colporteurs van bijbels niet aan de behoefte voldoen. Het getal van bijbels, te Londen gedrukt, bedroeg 23,000 en dat der nieuwe testamenten 10,000.

— Volgens den parijschen correspondent van *le Nord* zal het huwelijk tusschen den koning van Sardinië en de zuster van den hertog van Cambridge niet doorgaan, daar de prinses den koning niet behaagt. Door het afspringen van dat huwelijksplan is een moeijelijkheid tusschen den vorst en zijn volk voorkomen, daar de prinses protestantsch is.

— De Koning der Beide Siciliën heeft don Mazza, den gewezen policie-directeur, wiens handelingen tot zulke ernstige klagten van den kant van Engeland aanleiding gaven, tot lid van den raad van state benoemd, met behoud van rang en bezoldiging als directeur. Men beschouwt dezen maatregel als een ongenade met verzachtende middelen.

— Te Rome heeft de policie den 18 Dec. twee der ijverigste en gevaarlijkste agenten van Mazzini ontdekt en in hechtenis genomen. Hunne namen zijn Manciut en Lucenti. Zeer veel papieren van gewigtigen inhoud zijn bij hen gevonden; daaronder is een lijst van medepligtigen en aanhangers, waarop naar men zegt meer dan 2000 namen voorkomen. Ook heeft men in beslag genomen eene groote hoeveelheid wachtbriefjes, namens Mazzini rondgedeeld aan mannen, die in de verschillende wijken der stad bij de wachtposten moesten waakzaam zijn. Deze stukken hebben tot opschrift; *Democratisch leger.*

PORTUGAL.

Tusschen Portugal en Rome is een concordaat gesloten, dat een einde maakt aan de tusschen beide staten bestaan hebbende geschillen ter zake van de regten en bevoegdheid van den bisschoppelijken zetel te Goa, eene portugesche kolonie in Oost-Indië.

EGYPTE.

De laatste berigten uit Egypte luiden juist niet gunstig. Men verwijt den onderkoning, dat hij het bestuur der zaken van het land verwaarloost, alsook zijne geschillen met de Bedeïnen, die aan de bewoners der landbouwende districten veel nadeel toebrengen. Buitendien maken de gouverneurs van verschillende provinciën gebruik van dien ongustigen toestand en doen hunne bevolkingen onder hunne heerschzucht en afpersingen gebukt gaan. Zoo moet de gouverneur van Suez onder anderen voor zijne eigene rekening zware belastingen geheven hebben van de inwoners en de van Mekka komende of derwaarts gaande pelgrims. Daar een en ander in strijd is met de eerste regeringsdaden van Saïd-Pacha, zal men wel doen deze berigten niet onvoorwaardelijk aan te nemen.

— De Egyptische regering heeft onlangs uitvoering gegeven aan het besluit van den Divan betreffende de opheffing der slavernij. Het is nu niet alleen in Egypte niet geoorloofd slaven te koopen en te verkoopen, maar alle slaven zijn op eens vrij verklaard. Het gevolg was, dat allen onmiddelijk hunne meesters verlieten, die te vergeefs bij de politie pogingen deden om hen terug te krijgen en zich daardoor in de grootste verlegenheid bevonden, daar gehuurde bedienden uit den aard der zaak hunne eischen buitengewoon verhoogden. Voor de slaven zelven moet deze maatregel, hoe heilzaam op zich zelf, reeds zeer nadeelige gevolgen hebben en een aantal van die ongelukkigen, voornamelijk de vrouwen, aan ellende en zedeloosheid prijs geven. Het ware dus in hun waar belang geweest, indien men met minder overhaasting te werk ware gegaan. Evenwel zorgt de regering zooveel mogelijk, dat de gewezen slavinnen in eene dienst komen, terwijl zij zich het regt voorbehoudt om haar, die niet bij particulieren geplaatst kunnen worden, in werkplaatsen van haar afhankelijk, te zenden.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van	Datum.	Naar
Februarij.	6	Amerikaansch.	Radien !	A. H. Beune	Manilla.	25 Jan.	Cork.
»	8	Britsch.	Hero	James Tinlex	Whampoa	22 »	Liverpool.
»	—	Portug.	Confianco	C. G. Retuno	Macao	24 »	Lissabon.
»	10	Fransch.	Bayadere	H. Gaignouse !	Bombay	6 »	Shanghay.

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum	Agenten
Febr.	9	Amerikaansch.	bark	Cassack	Ballard	Melbourn	3 Juny.	Paine. Stricker en co.
»	—	Nederl. Indisch	stooms.	Padang	C. F. A. Persille.	Soerabaya	4 Febr.	B. Kopersmit en co.
»	11	Z. M.	»	Suriname	luit t/z 2 k. de Vriese.	Cheribon	9 »	G Suermondt en co.
»	—	Fransch.	schip	Bayadere	H. Gaignouse	Bombay		

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Februarij	11	Nederl. Indisch	stooms.	Koningin der Nederlanden	J. Prins	Singapore.
»	—	Engelsch	brik	Harriet	Williams	Soerabaya.
»	12	Nederlandsch	bark	Colombine	A. J. Andresen.	Samarang.
»	—	Nederl. Indisch	»	Naga Laut.	F. A. P. Wentholt	»
»	13	» »	stooms.	Padang	C. F. A. Persille	Borneo.

In lading liggende Schepen te *Batavia*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch.	fregat	Jacoba Helena.	L. van Wagtendonk.	Rotterdam	Haager en Schuurman.
» Ind.	bark	Amerika *	Zeeman	Amsterdam	»
»	bark	Eva Johanna *.	de Boer.	Rotterdam	»
»	bark	Zeenimph.	J. W. J. Witsen Elias	Amsterdam.	»
»	»	Burgemeester van Rhenen	v. d. Meer v. Kuffeler.	Ned. via Sam. en Soer.	»
»	bark	Equator	J. G. Appel	Nederland	E. Moormann en co.
»	»	Herman *	van Velthoven.		Dummler en co.
»	»	Derkina Titia *	W. B van Zyp.	Samarang en Soerabaya.	»
»	fregat	Princes Amalia *	van Rhyn van Alkemade	Rotterdam	G. Suermondt en co.
»	bark	Hoop van Capelle	Bok	Samarang en Soerabaya	»
»	schip	Admiraal Jan Evertsen *.	N. Kuyper.	Amsterdam	B. Kopersmit en co.
»	bark	Twee Jeannes *	Noordziek	Nederland	Tiedeman en van der Burg.
»	schip	Nederland.	P. Huidekoper.	Cheribon.	»
»	schip	Princes Marianne *.	F. Rietmeyer.	Indramaijoe	Reynst en Vinju.
»	bark	Maria Anna *.	J. Verschuur	Rotterdam	van Ommeren, Rueb en co.
»	»	Tweeling Zusters *	Carst.	Soerabaya	Adam en co.
»	schip	Maria Elisabeth.	Jonker.		de Weerdt, Ruyl en co.
»	»	Sara Lydia *	B. van der Tak		Reynst en Vinju
»	bark	Eensgezindheid *	J. Portengen	Soerabaya	B. Kopersmit en co.
»	»	Corn. Wern. Eduard *	Kleinhouwer	» en Nederland	»
»	»	Ouderkerk a/d. Amstel *	D. H. Kramer.		»
Nederl. Indisch	»	Fathool Hair *.	Said Jaffrie	Cheribon	B. J. Jacobs.
» »	»	Kim Tiantay.	Goey Potjoan.	Palembang	»
» »	»	Segaffy. *	Sech Drahim.	Sam., Soer. en Macassar.	D. N. Buys en co.
» »	»	Adersak *	Hadjie Mohamad		»
» »	brak	Jenoer *	Said Alie.	Samarang en Soer.	»
» »	»	So-ootban *	Sech Bauseer	Soerabaya.	»
Deensch	schip	Wodan.	M. Matthiessen		Metzendorff, Wilmans en co.
Hamburgsch	bark	Wilhelmina Maria *	M F. Gerntscher.		»
»	»	Melvina Vidal *.	C. Jachtman	Nederland	»
»	»	Maria Christina *	Voss	Hamburg	Tolken Voget en co.
Zweedsch	»	Eclipse *	Brandt	Zweden	Busing, Schröder en co.
»	»	Amalia Maria *.	Sweerdsen.	»	»
»	»	Atalante *.	Schlberg.	Zweden	»
»	brik	Sydpolen *.	Södenberg.	Stockholm via Soerabaya.	G. Suermondt en co.
»	»	Edla *.	O. Hamarstrom		Metzendorff Wilmans en co.
Engelsch	»	Richard Thornton *.	Dalles.	Londen.	Martin, Dyce en co.
»	schoen.	Clipper *	Marsten	Singapore.	McKwen en co.
»	bark	Minerva *.	Dess	Soerabaya.	Hunter, Houghton en co.
»	schip	Progressive Age *	A Holms	China	Paine Stricker en co.
Amerikaansch.	bark	Cassack	Ballard.		
Fransch	schip	Bayadere.	H. Gaignouse	China	G. Suermondt en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan.	31	Ned.	bark Cristiaan Huygens	A. J. Iblower.	Batavia.
Febr.	1	»	Louisa Jacoba Johanna	B. C. Deurholt.	»
»	2	Amer.	bark Escort	N. Schibye	»
»	3	Eng.	bark Emigrant	A. de Wolff	Amoy.
»	4	Ned.	brik Cezar	S. Hooglandt.	Amsterdam.
»	5	N. I.	bark Ellen	J. Winter.	Batavia.
»	—	»	brik Eljeser.	Said Aboebakar.	»
»	6	»	stooms. Padang.	Persille.	Soerabaya.

Vertrokken Schepen van *Samarang.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Febr.	3	N. I.	stooms. Koningin der Ned.	J. Prins	Batavia.
»	—	Ned.	bark Cristiaan Huygens	A. J. Iblower.	Soerabaya.
»	7	N. I.	stooms. Padang.	A. Persille.	Batavia.

In lading liggende Schepen te *Samarang.*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch	bark	Fieda Rachman.	Sech Bilfagie.		Gezagvoerder.
» »	bark	Fathal Hair.	Sech Bahaloan.	Singapore.	»
» »	»	Lachmadie	Sech Segaf.		»
» »	»	Nawan Eljoesoor.	C. Monteiro	Singapore.	»
» »	schoen.	Djeilanie	Anakoda Moeda.	Sumbawa.	»
» »	schoen.	Opuim	Cex Choan		»
» »	bark	Maria Anthoinetta	J. C. Lebert	Batavia	B. Kopersmit en co.
» »	»	Pielades	G. Nielant Bannier		Gezagvoerder.
» »	schoen.	Djeilanie.	Anakoda Moeda	Sumbawa	»
» »	bark	Ellen.	J. Winter	Soerabaya	B. Kopersmit en co.
» »	brik	Eljeser	Said Aboebak		Gezagvoerder.
Nederlandsch	bark	Betsekie	A. Schaap	Rotterdam	Dorrepaal en co.
»	schip	Prins Frederik der Nederlanden.	S. J. Botgans.	Nederland	»
»	bark	Louise Jacoba Johanna.	B. C. Deurholt.		J. G. Thooft.
»	brik	Cezar	S. Hoogland.		Mac Neill en co.
Engelsch	bark	Emigrant	A. de Wolff		Gezagvoerder.
Amerikaansch.	»	Escort.	N. P. Schibye	San Francisco	Damnitz en co.

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Febr.	1	N. I.	bark Faulke Nasser	Said Smeer	Pontianak.
»	—	»	» Hokting	The Tiongsan.	Batavia.
»	—	Eng.	» Emma	A. Geffirn	Singapore.
»	2	Ned.	schip Emoy.	A. Barneveld.	Batavia.
»	3	N. I.	bark Atiat Tulbarie.	Said Matrap	»
»	4	»	» Soedulgeir.	Sech Bargeed	Grissee
»	—	Ned.	» Salatiga.	J. N. Bosier	Batavia.
»	—	»	» Cristiaan Huygens	A. J. Iblower.	»

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Febr.	2	N. I.	stooms Ambon	Hugenholtz.	Molukkos.
»	—	Ned.	bark Constantia	J. Kaleshoek	Nederland.
»	—	»	schoener Carolina.	Pa Jattie	Probolingo.
»	—	»	schip Telegraph.	P. B. Rolufs	Nederland.
»	—	N. I.	bark Indramayoe	Said Alkaterie.	Banda.
»	—	»	brik So-ootdin.	Said Baoeseer.	Sumbawa.
»	—	Bal.	schoener Senio	Tjioen	Balie.
»	3	N. I.	schoen. Venus.	Tiro.	»
»	—	»	kotter Little Tot	Katjoong	Pasoeroean.
»	4	»	stooms Padang.	Persille	Batavia.
»	—	Ned.	bark Provincie Drenthe	H. Heekering.	Nederland.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Hendrika	L. G. Verbeek	Nederland	Ruyl, Cramer en co.
»	»	Anna Christina	J. C. Joan	»	B. J. van Eck en co.
»	»	Elisabeth	H. F. Klok	»	van Leeuwen en co.
»	»	Souburg	H. Evers	»	»
»	»	Johanna Geertruide.	A. Flens	»	Ruyl, Cramer en co.
Nederl. Indisch	bark	Atiat Ulmaulah	Goestie Tassim	Banjermassing	Gezagvoerder.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Padang:* de heeren *Steyn Parvé.* — *Thomson.* — *Wiggers.* — *Tolkyn.* — *van Leeuwen.* — *Smit.* — *Diepenbroek.* — *Couperus.* — *Blommendal.* — *Valkenberg.* — Z. M troepen.

Met Z. M. stooms. *Suriname:* de kapt., lt. t/z. *Valentini.* — luits. t/z 2 k. *Frucht* en *Meyer.* — offic. van gez. 2 k. *Meyer.* — klerken *Holtzapffel* en *Looyer.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden:* de heeren *G. Kohler.* — *A Daniel.* — *T. Johannes en zoon.* — *J. Arathoon.* — *A. Vernede.* — *A. Bauer.* — *J. M. Amsberg.* — *D. Rodger.* — 3 schipbreukelingen gend. *Thomas* — *Collier en L. Maclean.* — Z. M. troepen.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 7 *tot en met den* 9 *Feb.*, 1856.

AANVOER.

Van Rotterdam per ned. schip *Equator*, gez. Joh. Gotsfried. agt. Moormann en co.

8 kn. papier. *Dummler en co.*
4 kn. papier. *van Haren Noman en Kolff.*
100 vs. boter. 50 hammen. 1 kt. manufact. *Agenten.*
8 ks. inkt. *H. M. van Dorp.*
3 ks. zeildoek. *Tolken Voget en co.*
1 kt. garen. *v. Ommeren Rueb en co.*
20 vs. specie. 4 kn. bladkoper. 11 coll. ijzerwerk. 8 do. brande[illegible] 1 vatje koperspijkers. 8 kn. manufact. 2 do. boeijen. 12 do. st[illegible] koper. 16 coll. leder. 1 kt. laken. 1 vaatje ivoorzwart en div. steen[illegible] 5 ks. staafkoper. 1 vatje comp. spijkers. 14 ks. aardewerk. 1 [illegible] manufact. 20 do. drukbehoeften. 187 vs. boter. 16 kn. groente[illegible] 24 pakk. koffij-zakken. 20 kn. manufact. 80 bn. garen. 11 [illegible] papier. 340 do. manufact. 1 kt. monsters. *N. H. M.*

Van Amsterdam per ned. schip *Maria Elisabeth*, gez. Jonker. agt. de Weerdt Ruyl en co.

10 vs. zilv. munt. *N. H. M.*

75 coll. manufacturen. *Tiedeman en v. d. Burg.*
6 kn. manufact. 97 ps. hammen. 53/1—28/2 led. leggers. 2000 st[illegible]nen. 49 coll. machinerien. *Agenten.*
200 hammen. 50/1—16/2 led. leggers. *van Ommeren Rueb en co.*
100 ks. blik. 400 keld. genever. 8 ks. manufacturen. *Haager [illegible] Schuurman.*
100 md. bier. 100 vs. spijkers. *Moormann en co.*
12 kn. meubelen. *v. d. Beek.*
42 kn. manufact. *Busing Schröder en co.*
6 kn. manufacturen. *Dummler en co.*
3 kn. kramerijen. *Tolken Voget en co.*
5 coll. medicijnen. *N. Lange.*
2 rijtuigen en tuigen. *Hunter Houghton en co.*
12 oxh. wijn. 1 kt. papier. 1 do. manufacturen. *Order.*

Lading voor Soerabaya bestemd.

49 coll. machinerien. 2000 steenen. 6/2 oxh. wijn. 30 ks. wijn. [illegible] pijp. madera. 33 ks. dranken. 1 bl. kurken. 1 kt. kapsules. [illegible] vs. spijkers. 8 bn. dekens. 15 ks. manufact. 7 do. diversen. 1 [illegible] bier. 1 kt. kleederen. 1 kt. en 1 doos. diversen.

UITVOER.

Naar Cheribon per ned. ind. schip *Tartar*, gez. Tan Enghok.

16 ks. madapoll. 3 do. ongebl. katoen. 9 kn. div. koopmanschapp[illegible] 1 kt. eur. chitzen. 1 do. mousselines. 4 ps. wit katoen. *S[illegible] aloewie bin abd. Atas.*
24 kn. koopmanschapp. 3 baal do. 90 pakk. koperwerken. 2 d[illegible] kat. parapluien. *Sech Mohamad Bafadel.*
2 ps. laken. 1 do. broekengoed. 20 vs. boter. *Bond.*
1 bl. garen. *Sech salim bin Seenker.*
f 350.— zilv. specie. 7 pic. zw. peper. *Sech Mohamad Bafadel.*
2 kasten. *Brown.*
16 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
20 vs. boter. 1 kt. provisien. *John Pryce en co.*
50 keld. genever. 2 vn. bier 5 ks. cognac. 3 do. div. wijnen. 1 d[illegible] kleinigheden. *v. d. Broek en co.*
4 ks. en 1 pak madapoll. 4 bn. wit garen. 8 do. rood garen. *Si[illegible] Tiamtjoan.*
4 ks. bier. 10 hammen. 4 ps. ger. vleesch. 1 kt. aardewerk. 12 [illegible] soija. *Bond.*
1 kt. eur. chitzen. 10 ps. arab lees boeken. 1 kt. madapollams. [illegible] pic. was. 1 pak do. do. *Said aloewie bin abd. Atas.*

Naar Samarang en Soerabaya per ned. ind. schip *Ellen*, gez. J. Winter. agt. John Pryce en co.

1 kt. [illegible]
2 bn. laken. *Dummler en co.*
4 ks. diversen. uit reg. pakh. *Reijnst en Vinju.*
1 ks. sigaren. 2 coll. diversen. 4 pakk. zakken. *v. Ommeren Rueb en co.*
500 keld. genever. uit entrep. *Reijnst en Vinju.*
1 kt. laken. 1 do. hoeden. *v. Leeuwen en co.*
8 bn. led. zakken. *Moormann en co.*
3 coll. chin. porcelein. *v. Ommeren Rueb en co.*
1 kt. zilverwerk. 1 do. lijsten en chemicalien. *Tiedeman en v. d. Burg.*
1080 pic. staaf ijzer. *Busing Schröder en co.*
3 ps. ijzeren. platen. 1 kt. kranen. 3 ijzeren pijpen. 15 standaardt. *Chaulan Deeleman en co.*
4 coll. meubelen. 3 ks. jap. meubelen en kleinigheden. 3 ks. likeuren. 2 ks. groentens. 3 pakk. kazen. *Vaupel en co.*
2 ks. cambrics. 500 tobb. staal. 100 ks. cognac. 2 ks. nag. bat. doeken. 3 ks. do. do. slendangs. 1 kt. do. do. kain pandjangs. 1 kt. medicijnen. 5 do. nag. geb. kain pandjangs. uit entrep.) *Moormann en co.*

voor Soerabaya.

500 keld. genever. uit entrep. *Reijnst en Vinju.*
270 keld. genever. uit entrep. 7 ks. rhijnwijn. 47 do. bitter. 32 bladen koper. *v. Ommeren Rueb en co.*

Naar Soerabaya per ned. ind. schip *Jane Serena*, gez. Brodie. agt. Adam en co.

1 kt. en 1 pakje uit reg. pakhuis. *W. Graff.*
1 bl. laken. 10 ks. cognac. 2 kn. spiegels. (20 ks. gebl. katoen. 3 ks. gedr. katoen. uit entrep. *Pandel en Stiehaus.*
10 ks. gebl. drills. 9 coll. div. touwwerk. 8 roll. zeildoek. 6 pic. lijnolie. 12 verf kwasten. 2 vs. verf. 1 vat pik. 2 vn. teer. uit entrep. *Paine Stricker en co.*
2 bn. woll. goederen. 1 kt. do. do. 50 do. wijn. 2 do. glaswerk. 2 do. hoeden. 201 do. wijn. 2 bn. halflaken. 11 ks. meubelen. 7 do. schilderijen. 10 do. koffers. 1 do. speelkaarten. 21 do. aardewerk. 1 do. gouddraad. 1 do. woll. goederen. *Bahre en Kinder.*
200 vs. staal. *Moormann en co.*
3 ks. lijnwaden. uit entrep. *Adam en co.*
2 ks. zijden waren. 3 do. kat. modewaren. 10 do. wijn. *Busing Schröder en co.*
97 ks. naaigaren. *Martin Dyce en co.*
1 kt. zijde stoffen. 1 do. zijde modewaren. 4 do. porceleinwerk. 2 do. woll. modewaren. 2 do. hoeden. 2 do. ijzerwerk. 2 do. blikken. 2 do. zeep. 2 do. kat. modewaren. 1 do. zijde stoffen. 7 do. schilderijen. 1 do. parasols. 1 do. zijde stoffen. 1 do. kat. modewaren. 1 do. pleetwerk. 5 do. gedr. katoen. *Pandel en Stiehaus.*
16 ks. provisien. 1 do. sigaren. 8 md. aardappelen. *de Weerdt Ruyl en co.*
2 kn. kristal. 1 vat pleetwerk. 5 kn. modewaren. 1 do. gom. bloemen. 2 do. koffers. 1 do. uurwerken. *B. v. Leeuwen en co.*
80 md. aardewerk. *Busing Schröder en co.*
10 ks. opium. 20 do. madapollams. uit entrep. *Maclaine Watson en co.*
132 tross. eur. touw. *Hughan.*
10 kn. kramerijen. 12 do. ijzerwerk. 17 do. glaswerk. *Busing Schröder en co.*
25 vn. bier. 25 ks. roode wijn. 25 md. madera. *Adam en co.*
8 ks. kramerijen. *Bahre en Kinder.*
7 ks. meubelen. *Gebr. Roselje en co.*
8 vs. verf. *Paine Stricker en co.*
50 ks. cognac. 1 vat sloten. 10 ks. glazen pannen. *Metzendorff Wilmans en co.*
24 stoelen. *Pareira.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.